

प्रभाव दैनिक

National Daily

वर्ष १२

अंक १४९

काठमाडौं

शुक्रबार, ०३ असोज २०८२

Prabhab National Daily

Friday, 19 September 2025

www.prabhabonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

चाडपर्वको बेला सुरक्षित यात्रा गरौं

- चाडपर्वमा यात्रुको चाप बढ्ने भएकाले,
- सवारीसाधनमा अनावश्यक भिडभाड नगरौं,
- सवारीसाधनमा क्षमतामन्दा बढी यात्रु नबोको र नचढौं,
- आवश्यक संख्यामा सवारीसाधन संचालन गरौं,
- सवारीसाधनको छतमा बसेर यात्रा नगरौं,
- सवारीसाधनको नियमित मर्मत तथा परीक्षण गरौं।
- मादकपदार्थरहितगुप्तदार्थ सेवन गरौं।

सवारीसाधन नचलाऔं, दुर्घटनाबाट आफू पनि बचाऔं र अरुलाई पनि बचाऔं !

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

अनावश्यक अध्यादेश रोकन राष्ट्रपतिलाई नागरिक समाजको आग्रह

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेललाई नागरिक समाजका अगुवाहरूले अनावश्यक अध्यादेशहरू आउन सक्ने भन्दै त्यसलाई रोकन आग्रह गरेका छन् । विहीबार राष्ट्रपति पौडेलसँग देशको पछिल्लो राजनीतिक अवस्थाबारे छलफलका क्रममा नागरिक समाजका अगुवाहरू यस्तो सुझाव दिएका हुन् ।

संविधान जोगाउन राष्ट्रपति पौडेलले खेलेको भूमिको प्रशंसा गर्दै नागरिक समाजका अगुवाहरूले चुनावी सरकारको मुख्य काम चुनाव गराउनुमात्र भएको सुझाएका थिए । राष्ट्रपति पौडेलसँगको भेटमा आफूहरूले अनावश्यक अध्यादेश आउनबाट रोक्नुपर्ने सुझाव दिएको वरिष्ठ अधिवक्ता टीकाराम भट्टराईले बताए । 'यो सरकारले छ महिनाभित्र चुनाव गर्न जसरी पनि वातावरण बनाउनुपर्छ,' भट्टराईले भने, 'यो अवधिमा अनावश्यक अध्यादेशहरू आउन सक्छन् त्यसमा पनि सचेत रहनका लागि राष्ट्रपतिको ध्यानाकर्षण गराएका छौं ।'

चुनावी सरकारले विदेशमा रहेका नेपालीहरूलाई मतदान गर्ने व्यवस्था गर्न अध्यादेश ल्याउने तयारी गरेको छ ।

छलफलकै क्रममा राष्ट्रपति पौडेलले जेनजी अगुवाहरूबाट प्रधानमन्त्री बन्न आएको प्रस्तावलाई असफल पारेको बताए ।

भदौ २७ गते डिस्कर्डमा जेनजी अगुवाहरूले सुदन गुरुङलाई ९ घण्टासम्म राष्ट्रपतिले भेट नदिएको भन्दै दबाबका लागि आन्दोलन चर्काउन आग्रह गरेका थिए ।

चुनावी सरकारले विदेशमा रहेका नेपालीहरूलाई मतदान गर्ने व्यवस्था गर्न अध्यादेश ल्याउने तयारी गरेको छ । विहीबार निर्वाचन आयोगका अधिकारीहरूसँग

छलफल गर्दै गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्यालले अध्यादेश ल्याउन सकिने संकेत गरेका हुन् । संसद नभएको बेला कुनै व्यवस्था लागू गराउन अध्यादेश ल्याउनुपर्ने हुन्छ । यसका लागि गृहमन्त्री अर्यालले आफूहरू जसरी पनि लागी पर्ने छलफलका क्रममा बताए ।

राष्ट्रपतिसँगको भेटमा नागरिक समाजका अगुवाहरूले तोकिएको मितिमा चुनाव सम्पन्न गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए । भेटका क्रममा राष्ट्रपति पौडेल यसमा अब दलहरूले पनि साथ दिनुपर्ने बताएका थिए । छलफलकै क्रममा राष्ट्रपति पौडेलले जेनजी अगुवाहरूबाट प्रधानमन्त्री बन्न आएको प्रस्तावलाई असफल पारेकोसमेत बताए । 'जेनजीहरूलाई प्रधानमन्त्री बनाउन पनि दबाव आएको थियो । त्यो सफल हुन दिइएन,' राष्ट्रपति पौडेलको भनाईलाई उद्धृत गर्दै वरिष्ठ अधिवक्ता भट्टराईले भने । भदौ २७ गते डिस्कर्डमा जेनजी अगुवाहरूले सुदन गुरुङलाई ९ घण्टासम्म राष्ट्रपतिले भेट नदिएको भन्दै दबाबका लागि आन्दोलन चर्काउन आग्रह गरेका थिए ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

पूर्वप्रधानमन्त्री ओली दश दिनपछि सार्वजनिक

जेबी योजन

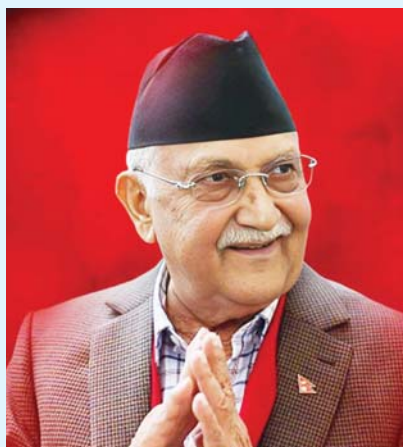
काठमाडौं- जेनजी आन्दोलनमा भएको दमनले हिंसा भड्किँदा राजीनामा दिएर नेपाली सेनाको ब्यारेकमा शरण लिन पुगेका पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली १०औं दिनमा सार्वजनिक भएका छन् । उनलाई विहीबार एमाले नेताकार्यकर्ताले स्वागत गरे ।

आन्दोलनकारीले २४ भदौको अपराह्नतिर प्रधानमन्त्रीको सरकारी निवास बालुवाटार घेरेपछि बढ्दो असुरक्षाका कारण उनले प्रधानमन्त्रीबाट राजीनामा दिए । लगत्तै नेपाली सेनाको हेलिकोप्टरमार्फत् उनको उद्धार भयो ।

यसबीचमा पूर्वप्रधानन्यायाधीश सुशीला कार्कीको नेतृत्वमा गैरदलीय अन्तरिम सरकार गठन भएको छ । कार्की नेतृत्वका सरकारको सिफारिसमा प्रतिनिधिसभा विघटन भएको छ । आगामी २१ फागुनमा चुनाव हुने भएको छ । विकसित यिनै राजनीतिक घटनाक्रमसँगै देशमा शान्ति बहाली भएको छ । यस्तो अवस्थामा पूर्वप्रधानमन्त्री ओली सार्वजनिक भएका हुन् । उनीभन्दा दुई दिनअघि पूर्वप्रधानमन्त्रीहरू पुष्पकमल दाहाल, माधवकुमार नेपाल, भलनाथ खनाल सेनाको ब्यारेकबाट निस्किएका थिए ।

एमाले सचिव पद्म अर्यालका अनुसार ओली आज जेनजी प्रदर्शनकारीले ध्वस्त बनाएको पार्टी मुख्यालय जाँदैछन् । त्यहाँ विहान ८ बजे पार्टीले संविधान दिवस कार्यक्रम आयोजना गर्दैछ । कार्यक्रमलाई ओलीले सम्बोधन गर्ने छन् ।

'पूर्वप्रधानमन्त्री तथा हाम्रो पार्टीका अध्यक्ष केपी शर्मा ओली सेनाको ब्यारेकबाट निस्कनुभएको छ । उहाँले आज पार्टी कार्यालयको निरीक्षण गर्नुहुन्छ र संविधान दिवसको अवसरमा आयोजना गर्ने कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्नुहुन्छ,' अर्यालले भनिन् ।

पूर्वप्रधानमन्त्री तथा हाम्रो पार्टीका अध्यक्ष केपी शर्मा ओली सेनाको ब्यारेकबाट निस्कनुभएको छ । उहाँले आज पार्टी कार्यालयको निरीक्षण गर्नुहुन्छ र संविधान दिवसको अवसरमा आयोजना गर्ने कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्नुहुन्छ

पद्म अर्याल
सचिव, नेकपा एमाले

२३ भदौमा घातक बल प्रयोग गरेर जेनजी आन्दोलनलाई दबाउन खोजेको गम्भीर आरोप ओलीमाथि छ । त्यसदिन काठमाडौंमा १७ जना र इटहरीमा दुई जना गरी १९ जना जेनजी प्रदर्शनकारीको

- जेनजी आन्दोलनले सत्ताच्युत ओली आज पार्टी मुख्यालय च्यासल निरीक्षणमा
- २४ भदौको अपराह्न बालुवाटारबाट सेनाले ओलीको उद्धार गरेको थियो
- ओली-शाक्य दम्पती नेपाली सेनाको महाराजगञ्ज युद्ध भैरब ब्यारेकमा राखिएको थियो
- ओली आज जेनजी प्रदर्शनकारीले ध्वस्त बनाएको पार्टी मुख्यालय जाँदै

प्रहरीले चलाएको गोली लागेर मृत्यु भयो । ३ सय ४७ जना घाइते भए । निहत्था युवा विद्यार्थीमाथि गोली बसाएर बर्बर दमन गरेको भन्दै २४ भदौमा ओलीको आलोचना मात्रै भएन, देशव्यापी ठूलो प्रदर्शन भयो । हिंसात्मक बनेको प्रदर्शन नियन्त्रणबाहिर गयो । त्यसपछि, प्रधानमन्त्रीबाट राजीनामा दिएर ओली उनको साथमा श्रीमती राधिका शाक्य पनि थिइन् । उनीहरू दुवै जना १० औं दिनमा सेनाको ब्यारेकबाट निस्किएका हुन् । भनिन्छ, ओली-शाक्य दम्पती नेपाली सेनाको महाराजगञ्ज युद्ध भैरब ब्यारेकमा थिए । ब्यारेकबाट निस्किएपछि उनीहरूका लागि भक्तपुरको सूर्यविनायक नगरपालिकाको गुन्डुमा बसोबासको चाँजोपाँजो मिलाइएको छ, यो एमालेकै पोलिटब्युरो सदस्य महेश बस्नेतको गाउँ हो ।

बस्नेतका अनुसार दसौं हजार कार्यकर्तामात्र ओली आज पार्टी कार्यालयमा सार्वजनिक हुँदैछन् । ओलीविरुद्ध भने कर्तव्य ज्यानसम्बन्धी कासुरमा यसअघि नै जाहेरी परेको छ । जाहेरीका आधारमा प्रहरीले पक्राउ गर्न

सक्ने सम्भावना छ । यस्तो अवस्थामा ओलीलाई बस्नेतको अगुवाइमा पार्टी कार्यालयमा सार्वजनिक गर्न लागिएको हो । ओली ती नेता हुन्, जसले जेन-जी आन्दोलनको २७ घण्टामै घुँडा टेके । राजनीतिक इतिहासका जानकारहरूका अनुसार यति छोटो अवधिमा प्रधानमन्त्रीले घुँडा टेकेको नेपालको राजनीतिक इतिहासमा पहिलोपटक हो । ज्यान जोगाउन प्रधानमन्त्रीबाट राजीनामा दिएर सेनाको शरणमा पुग्ने पनि ओली नै पहिलो नेता हो ।

ओली गत वर्षको ३१ असारमा कांग्रेसको समर्थनमा प्रधानमन्त्री नियुक्त भएका थिए । प्रधानमन्त्री भएको १५औं महिनामा राजनीतिमा खासै चासो नराख्ने जेनजी पुस्ताले उनको सत्ता पल्टाइदियो । यो पुस्ताले १९ भदौमा ओली सरकारले सूचीकृत नभएका २६ वटा सामाजिक सञ्जाल सञ्चालनमा रोक लगाउन गरेको निर्णयलाई अप्रिय ठान्यो । त्यहीबेला उनीहरूले नेपोबेबी अभियान चलाए, जहाँ उनीहरूले नेताका छोराछोरीको विलासितापूर्ण जीवन जिउन मिल्नेगरीको आर्थिक स्रोत के हो भन्दै प्रश्न उठाए ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

साउनमा भित्रियो पौने दुई खर्ब रेमिट्यान्स

- अघिल्लो वर्षको साउन महिनाको तुलनामा यस वर्षको साउनमा ४० अर्ब ८१ करोड बढी रेमिट्यान्स भित्रिएको छ
- समीक्षा अवधिमा वैदेशिक रोजगारीमा ६८ हजार ११० जना गएका थिए । जसमा संस्थागत र व्यक्तिगत माध्यमबाट ४४ हजार ४६६ जनाले श्रम स्वीकृति लिएका थिए भने २३ हजार ६४४ जनाले पुनः श्रम स्वीकृति लिएको तथ्याङ्क छ
- बैंकिङ च्यानलबाहेक हुन्डी तथा अन्य अवैधानिक च्यानलबाटसमेत रकम भित्रिने गरेको छ

ममता थापा

काठमाडौं- चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३को पहिलो महिनामा एक खर्ब ७७ अर्बभन्दा बढी विप्रेषण (रेमिट्यान्स) मुलुक भित्रिएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंकले हालै सार्वजनिक गरेको देशको वर्तमान आर्थिक तथा वित्तिय स्थितिका अनुसार गत साउन महिनामा एक खर्ब ७७ अर्ब

चित्र: एकाईना नगर पालिका

४१ करोड रेमिट्यान्सबाट प्राप्त भएको हो । राष्ट्र बैंकको उक्त प्रतिवेदनका अनुसार साउनमा विप्रेषण आप्रवाह २ ९.९ प्रतिशले वृद्धि भएको छ । अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०८१/८२को सोही अवधिमा यस्तो आप्रवाह १७.७ प्रतिशले वृद्धि भइ एक खर्ब ३६ अर्ब ६० करोड रहेको थियो । अघिल्लो वर्षको साउन महिनाको तुलनामा यस वर्षको साउनमा ४० अर्ब ८१ करोड बढी रेमिट्यान्स भित्रिएको छ ।

प्रतिवेदनमा उल्लेख भएअनुसार समीक्षा अवधिमा अमेरिकी डलरमा विप्रेषण आप्रवाह २०.० प्रतिशले वृद्धि भइ एक अर्ब २७ करोड पुगेको छ ।

अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा यस्तो आप्रवाह १५.८ प्रतिशतले वृद्धि भइ एक अर्ब दुई करोड डलर पुगेको थियो । यस अवधिमा खुद द्वितिय आय अर्थात खुद ट्रान्सफर एक खर्ब ९३ अर्ब ८५ करोड पुगेको जनाइएको छ । अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा यस्तो आय एक खर्ब ४८ अर्ब आठ करोड रहेको जनाइएको छ ।

समीक्षा अवधिमा वैदेशिक रोजगारीमा ६८ हजार ११० जना गएका थिए । जसमा संस्थागत र व्यक्तिगत माध्यमबाट ४४ हजार ४६६ जनाले श्रम स्वीकृति लिएका थिए भने २३ हजार ६४४ जनाले पुनः श्रम स्वीकृति लिएको तथ्याङ्क छ ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

हैजा तथा भाडापसाला लगायत पानीजन्य रोगहरूबाट बच्न स्वस्थ व्यवहार अपनाऔं

- उमालेर वा क्लोरिन कोल हलर र शुद्धिकरण गरिएको पानी मात्र पिऔं ।
- खाद्यपानीलाई सधैं सफा ढोडमा ढाकेर राखौं । सफा ढोडले मात्र खाद्यपानी जिकिलो ।
- खाद्यकुरालाई राख्ने ढोडमा सफा र सुख्खा राख्ने । सड्नेगलेको, बासी र किट्टा जन्नेको खाद्यकुरा नखाइ । खाद्यकुरा सफा ढोडले ढाकेर राखौं ।

- खादा बगान्जु अथि, खासा खाजु वा खुवाजु अथि, दिसापिसाब जरेपछि वा बालबालिकाको दिसा छोपेपछि, फोहर चलाएपछि, घर वा कार्यालय किर्नु अथि, बाहिरी सामान छोपेपछि साबुन पानीले कठिनाता २० सेकेण्डसम्म निधितिपि हात धोऔं ।
- साबुन पानी उपलब्ध नभएमा ख्यालिटाइजर प्रयोग गर्नु ।

- दिसापिसाब चर्पीमा मात्र गर्नु र बालबालिकाको दिसापिसाबलाई पनि चर्पीमा नै पार्नुको ।

- भाडापसाला नै हालेमा तुरुन्त पुर्वजलीय कोलसँजी प्रशस्त मात्रामा पोषिलो कोलिलो खाद्यकुरा खाऔं ।

- हैजा तथा भाडापसालाका लक्षणहरू देखिएमा तुरुन्तै बज्रिकको स्वास्थ्य संस्थामा सवर्पक गर्नु ।

जनहितमा जारी सन्देश

प्रभाव दैनिक

www.prabhabonline.com

प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.

कामा-३, लिफन, काठमाडौं

‘चाडपर्व छोडेर काम खोज्न भारत’

दोधारा चाँदनी (कञ्चनपुर)– हिन्दु नेपालीहरूको महान् चाड दसैँ आउन एक सातामात्रै बाँकी छ । यतिबेला दसैँ मनाउनका लागि देश विदेशबाट आफ्नो घर फर्कंदै छन् । सुदूरपश्चिममा भने दसैँको मुखमा काम खोज्दै भारत जानेहरूको लर्को छ ।

विगतमा यस बेलासम्म रोजगारीका लागि भारतमा रहेका नेपालीहरू यहाँको गड्डाचौकी नाका भएर घर फर्किने क्रम बढिसकेको हुन्थ्यो । दैनिक हजारौंको संख्यामा नेपाली स्वदेश फर्किने यो नाकामा यस पटक-फरक भने दृश्य देखिएको छ । हाल यस नाकाबाट स्वदेश आउनेभन्दा काम खोज्दै भारत जानेको संख्या बढी छ । चाडपर्वका बेला विद्यालयमा लामो विदा हुने भएकाले अभिभावकसँगै बालबालिका पनि भारत गइरहेका देखिन्छन् ।

परिवारसहित काम खोज्दै भारतको हिमाञ्चल प्रदेश जान लागेका डोटीको जोरायल गाउँपालिका-२ का करन थापा मंगलवार गड्डाचौकी नाकामा भेटिए । ‘संभ्र-विहान छाक टार्न समस्या छ, पैसा नभई कसरी दसैँ हुन्छ,’ उनले भने, ‘पैसा भयो भने तिहार मनाउन आउँछु । यसपटक घरमा बसेर दसैँ मनाउन पाइएन ।’ थापाले दसैँको समयमा बालबच्चाको विद्यालय विदा भएका कारण परिवारका सबैजना काम खोज्दै हिमाञ्चल प्रदेश जान लागेको बताए ।

थापामात्रै होइन डोटीको बाजिलेकका २५ जनाको परिवार काम खोज्दै भारतको हिमाञ्चल प्रदेश गएका छन् । बाजिलेकका मीनादेवी थापाले स्वदेशमा

जनजीवन पुरानै लयमा फर्कंदै

सिरहा (प्रस)- ‘जेन-जी’ प्रदर्शनपछि अस्तव्यस्त बनेको सिरहाको जनजीवन र सरकारी सेवा प्रणाली विस्तारै लयमा फर्कंदै छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गत भदौ २६ मा सबै कार्यालयलाई समन्वय गरी २९ गतेदेखि सेवा सुरु गर्न निर्देशन दिएको थियो । प्रमुख जिल्ला अधिकारी वसन्त अधिकारीका अनुसार बुधवारदेखि जिल्ला प्रशासन कार्यालयले पूर्ण सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ ।

उनका अनुसार प्रहरीको अनुपस्थितिमा असुरक्षित महसुस गरेका स्थानीयबासीले नै प्रहरी युनिटको पुनःस्थापनामा सहयोग गरेका छन् । ‘आन्दोलनपछि अत्योल थियो, तर हामीसँग जे छ त्यसैबाट थालेर उठ्ने प्रयास गर्यौँ । हाल अवस्था सामान्य हुँदै गएको छ र हामी पुरानै स्थितिमा फर्कन निरन्तर लागि रहेका छौँ,’ प्रमुख जिल्ला अधिकारी वसन्तले भने ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालयका सूचना अधिकारी तथा प्रहरी नायब उपरीक्षक वीरेन्द्रकुमार पासवानका अनुसार आन्दोलनमा क्षतिग्रस्त १४ मध्ये १२ प्रहरी युनिट पुनः सञ्चालनमा आइसकेका छन् । बाँकी रहेका दुईवटा अस्थायी प्रहरी विट पनि चाँडै पुनःस्थापना हुनेगरी काम भइरहेको छ । यहाँ जिल्लाका अन्य कार्यालयहरू पनि सेवा विस्तार गर्दै लागेका छन् र जनजीवन विस्तारै सामान्य अवस्थामा फर्कंदै छ । यहाँ आन्दोलनका कारण एकै दिनमा जिल्लामा करिब एक अर्ब रूपैयाँभन्दा बढीको क्षति भएको छ । प्रदर्शनका क्रममा भएको तोडफोड, लुटपाट र आगजनीका कारण यहाँका निजी र प्रहरीसहित ५२ भौतिक संरचनामा क्षति पुगेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयको प्रारम्भिक तथ्यांक छ ।

रोजगारी नपाएपछि श्रीमान्सहित मजदुरीका लागि भारतको सिमला जान लागेको सुनाए । ‘हाल सिमलामा स्याउ टिप्ने काम पाइने भएकाले त्यहाँ जान लागेका हौँ,’ उनको भनाइ थियो, ‘भारतमा मजदुरी गरेर कमाएको पैसाले तिहार मनाउँछौँ, तिहारमा घर फर्किन्छौँ ।’

लालाबालासहित काम खोज्दै भारत जान लागेका बाजिलेककै

बलबहादुर थापाले दसैँको मुखमा आफूहरू वायातले विदेश जान लागेको बताए । ‘पैसा नभई दसैँ चल्दैन, यहाँ मजदुरी गर्नसमेत नपाइपछि, के गर्नु ! एक महिना मजदुरी गरेर तिहार मनाउन फेरि गाउँ फर्किने सोच छ,’ उनले भने । गरिवीका कारण परिवार पाल्न मुस्किल भएपछि, चाडपर्वको मुखमा सुदूरपश्चिमका नाका भएर दैनिक सयौँ नेपाली

रोजगारीका लागि भारत जाने गरेका छन् । कैलालीको बौनियाका कृष्ण सेरलाले विद्यालयको विदाको समय सदुपयोग गर्न भारत जान लागेको बताए । ‘बुवाआमा भारतमै रोजगारी गर्नुहुन्छ, विद्यालय विदा भएपछि, म पनि उतै जान लागेको हुँ,’ उनले भने । भारत सुदूरपश्चिम र कर्णाली प्रदेशका मानिसहरूका लागि रोजगारी प्रमुख गन्तव्य हो । रासस

पुनर्निर्माणमा जुटे युवा

झापा– युवाहरू ‘जेन-जी’ प्रदर्शनका क्रममा तोडफोड भएका यहाँका प्रहरी चौकी पुनर्निर्माणमा जुटेका छन् । यहाँका एक युवाले मेचीनगर-१० धुलाबारीस्थित ट्राफिक प्रहरीको अस्थायी कार्यालय र सार्वजनिक सिसी क्यामरा पुनःस्थापना गरिदिएका छन् । स्थानीय युवा उद्योगी आनन्द खड्काले निजी खर्चमा यस्तो कार्य गरेका हुन् ।

प्लाडउड उद्योगी खड्काले तीन लाख ५० हजार रूपैयाँ खर्चेर ट्राफिक कार्यालय पुनर्निर्माण र चारवटा सिसी क्यामरा जडान गरिदिएको बताए । ‘मूलक विषम अवस्थाबाट गुज्रिरहेको बेला राज्यलाई सहयोग पुर्‍याउनु हरेक नागरिकको कर्तव्य हो भनेर मैले स्वस्फूर्त सहयोग गरेको हुँ,’ उनले भने, ‘देशमा नयाँ परिस्थिति आएको छ । सरकारी सम्पत्ति, प्रशासनिक भवन र प्रहरी कार्यालय ध्वस्त भएका छन् । यो बेला शान्तिसुरक्षाका लागि मुख्य चोकमा सिसी क्यामरा आवश्यक हुन्छ भनेर मैले सबै व्यवस्था गरिदिएको हुँ ।’ यसैगरी आन्दोलनका क्रममा आगजनी गरिएको मेचीनगर-१५ स्थित ज्यामिरगढी प्रहरी चौकी र मेचीनगर-७स्थित ट्राफिक प्रहरी

पोस्टकोसमेत पुनर्निर्माण गर्ने योजना रहेको खड्काले बताए । कनकाई नगरपालिका-८ लक्ष्मीपुरस्थित ट्राफिक प्रहरी पोस्ट पनि स्थानीय टेकबहादुर बस्नेतलगायतका युवाले निजी खर्चमा पुनर्निर्माण गरिदिएका छन् । ‘आन्दोलनका कारण प्रहरी पोस्ट ध्वस्त भयो, त्यसपछि, प्रहरी यहाँबाट विस्थापित हुनुपरेकामा ज्यादै दुःख लागेको छ,’ उनले

भने, ‘हिजोका दिनमा जे भयो भयो, त्यसलाई बिसँरेर प्रहरीहरू फेरि लक्ष्मीपुरको पोस्टमा बस्न आइदिनुहोस् भन्ने हाम्रो विनम्र अनुरोध छ । ध्वस्त भएको पोस्टलाई हामी युवाले नै मिलेर पहिलेको जस्तै बनाएका छौँ ।’ यहाँका अन्य क्षेत्रमा पनि युवाहरूले शान्तिसुरक्षाका लागि प्रहरीसँग मिलेर काम गर्ने जनाएका छन् । रासस

PRIME BANK LTD.
 प्राइम कमार्सियल बैंक लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय: कमलपोखरी, काठमाण्डौ

फोन नं.: ०१-४५२३८३२/३८/३९

शाखा कार्यालय: वीरगंज, पर्सा

फोन: ०५१-५२८३७०/८०

को

शाखा कार्यालय वीरगंज, पर्साको तपसिलमा उल्लेखित ऋणीहरूको धितोमा रहेको सम्वतिका लिलाम बिक्री हुने सम्वन्धी ७ (सात) दिने अत्यन्त जरुरी सूचना

(प्रकाशित मिति २०८२/०९/०३ गते)

तपसिलमा उल्लेखित ऋणीहरूले यस बैंकको शाखा कार्यालय वीरगंज, पर्साबाट लिनु भएको ऋण कर्जाको बैंकलाई समय समयमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने सोंवा, साँवाको किस्ता, ब्याज र हजाना ब्याज रकम नतिरी नबुझाई बैंकसँग गएको कर्जा सम्वन्धी शर्त कबुलियत उल्लंघन गर्नु भएको, बैंकले तपसिलका ऋणीहरु र व्यक्तित्तात जमानतकर्ताहरु समेतलाई पटक-पटक मौखिक धम्क लिखित सूचनाहरु पठाई तरताकेता गर्दा समेत कर्जाको सोंवा तथा सोमा लागेको ब्याज, किस्ता र हजाना ब्याज रकम बुझाउने तर्फ कुनै पहल नगरी बेवास्ता गरी बसेको र यस अघि सम्पूर्ण कर्जा चुक्ता गर्न यस बैंकबाट ३५ (पैंतीस) दिने सार्वजनिक सूचना तथा धितोमा रहेको सम्वतिका लिलाम बिक्री हुने सम्वन्धी १५ (पन्ध्र) दिने अत्यन्त जरुरी सूचनाहरु विभिन्न मितिमा राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाहरुमा प्रकाशित गरि तरताकेता गर्दा समेत कर्जा नतिरी नबुझाई बेवास्ता गरी बसेको हुनाले कर्जा असुलीका लागि तपसिलमा उल्लेखित धितो जहाँ जै, जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम बिक्री गरी बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर गरि लिने भएकोले धितोमा रहेको सम्वतिका लिलाम बिक्री हुने सम्वन्धी यो ७ (सात) दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ । साथै, धितो सुरक्षणमा रहेको सम्वतहरुको लिलाम बिक्री हुन नसकी बैंकले धितो सकार गर्नु परेमा वा लिलाम बिक्रीबाट बैंकको सम्पूर्ण बचौतमा असुल उपर नभएमा असुल उपर हुन नसकेको रकमको हदसम्म कानून बमोजिम ऋणीहरु र व्यक्तित्तात जमानतकर्ताहरुको घरघरानाबाट असुल उपर गर्न असुली प्रक्या आगाडि बढाईने तथा सम्वन्धीत सबैलाई कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा नाम समावेश गर्न पठाईने ब्यहोरासमेत यसै सूचनाद्वारा सूचित गरिन्छ ।

तपसिल

१. ऋणीको विवरण

नेपाल सरकार, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, वाणिज्य विभाग, वाणिज्य कार्यालय, वीरगंजमा प्राइमेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०१८ बमोजिम मिति २०८०/०४/१२ मा दर्ता नं. १९२११/०८०/६१, स्थानीय व्यापार कायम भई दर्ता भएको पर्सा जिल्ला, वीरगंज न.पा./उ.म.न.पा. वडा नं. ११ स्थित के.पि. स्वर्णकला केन्द्र
प्रोप्राइटर: कन्हैया प्रसाद सोनार

२. ऋणीको विवरण

नेपाल सरकार, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, वाणिज्य तथा आपूर्ति व्यवस्थापन विभाग, वाणिज्य कार्यालय, वीरगंज, पर्सामा प्राइमेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०१८ बमोजिम मिति २०७९/११/१० मा दर्ता नं. ३३०१९/०७१/७२, स्थानीय व्यापार कायम भई दर्ता भएको पर्सा जिल्ला, वीरगंज न.पा./उ.म.न.पा. वडा नं. ८ माइस्थान स्थित सुशी स्वर्ण कला केन्द्र
प्रोप्राइटर: लक्ष्मी देवी सोनारिन

३. ऋणीको विवरण

नेपाल सरकार, उद्योग मन्त्रालय, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौमा कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ५ को उपदफा १ बमोजिम मिति २०७३/०७/११ मा दर्ता नं. १५७८७५/०७३/०७८ कायम भई दर्ता भएको पर्सा जिल्ला, वीरगंज उ.म.न.पा. वडा नं. ११ माइस्थान स्थित सि.बी. ज्वेलरी उद्योग प्रा.लि.

व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरुको विवरण

१. बुढाई साह सोनारको नाति, सरदा साह सोनारको छोरा, बारा जिल्ला, गंजमवानीपुर गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ६ स्थित स्थायी ठेगाना भइ हाल पर्सा जिल्ला, बीरगंज न.म.पा. वडा नं. ८ बस्ने कन्हैया प्रसाद सोनार (ना.प्र.प.नं. १६८९, बारा)
२. सरदा साह सोनारको बुहारी, कन्हैया प्रसाद सोनारको पत्नी, बारा जिल्ला, गंजमवानीपुर गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ६ स्थित स्थायी ठेगाना भइ हाल पर्सा जिल्ला, बीरगंज न.म.पा. वडा नं. ८ बस्ने लक्ष्मी देवी सोनारीन (ना.प्र.प.नं. १८८८, बारा)

धितोमा रहेको सम्वतिका विवरण

१. लक्ष्मी देवी सोनारीनको नाममा भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय वीरगंज, पर्साको लगतमा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको पर्सा जिल्ला, वीरगंज उ.म.न.पा. वडा नं. ८ स्थित किता नं. २५५, २५६, २५७, २५८, २५९ र २८३ को क्षेत्रफल क्रमशः २९.९५, २९.८३, २९.००, ५.२७, ६५.२२ र १६.९३ (व.भि.) को घर/जग्गा तथा सो घर/जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।
२. कन्हैया प्रसाद सोनारको नाममा भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय वीरगंज, पर्साको लगतमा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको पर्सा जिल्ला, वीरगंज उ.म.न.पा. वडा नं. ११ स्थित किता नं. १८९ र २१२ को क्षेत्रफल क्रमशः १६.९३ र १८५.९७ (व.भि.) को घर/जग्गा तथा सो घर/जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।

नोट: माथि उल्लेखित सम्पूर्ण ऋणीहरूका लागि व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरु तथा धितोमा रहेको सम्वतिका विवरण एकै भएको ।

धितो लिलामी बिक्रीका शर्तहरु :

- बोलपत्र आवेदन फारम मिति २०८२/०९/०३ गते शुक्रबारदेखि यस बैंकको केन्द्रीय कार्यालय कमलपोखरी, काठमाण्डौ स्थित कर्जा असुली विभाग तथा शाखा कार्यालय वीरगंज, पर्साबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ ।
- छुट्टाछुट्टै धितोको लागि छुट्टाछुट्टै आवेदन पनि दिन सकिनेछ ।
- बोलपत्रदाताले बोलपत्र आवेदनपत्रसाथ धरोटी स्वरुप आफूले खरिद गर्न चाहेको सम्पूर्ण रकमको कम्तीमा १० (दश) प्रतिशतले हुने रकम यस बैंकको Inter Department A/C LRD (००१-९९३०१०००००) सातामा नगद दाखिला गरेको सवकल औचर वा यस बैंकको नाममा सिधिएको बैंक, वित्तीय संस्थाको A/C Payee Cheque संलग्न गर्नुपर्नेछ ।
- बोलपत्रदाता नेपाली नागरिक वा नेपालमा दर्ता भएको संगठित संस्था, फर्म कम्पनी हुनुपर्नेछ । साथै बोलपत्रदाता प्राकृतिक व्यक्ति भएमा पासपोर्ट साईजको फोटो, नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, संगठित संस्था/कम्पनी/फर्म भएमा अस्थित्यारनामा, सञ्चालक समितिको निर्णय, दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, स्थायी लेखा नम्बर (PAN) प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि आवेदनसाथ पेश गर्नु पर्नेछ ।
- शिलबन्दी बोलपत्र मिति २०८२/०९/०९ गते बिहिबार कार्यालय समय भित्र यस बैंकको शाखा कार्यालय वीरगंज, पर्सामा बोलपत्रदाता वा निजले लिखितरुपमा नियुक्त गरेको प्रतिनिधिहरु तथा अन्य पदाधिकारीहरूको रोहवरमा सोलिनेछ । बोलपत्रदाता वा निजको प्रतिनिधिहरूको अनुपस्थितिले बोलपत्र खोल्न बाधा पर्ने छैन । साथै बोलपत्र खोलिने दिन आकस्मिक सार्वजनिक बिदा परेमा बिदापछि लगातै कार्यालय खुलेको दिनमा बोलपत्र खोलिनेछ ।
- बोलपत्र प्रस्ताव स्वीकृत भएमा बाँकी रकम प्रस्ताव स्वीकृत भएको जानकारी दिएको मितिले ७ (सात) दिन भित्र यस बैंकमा नगद दाखिला गरी धितोमा रहेको सम्वति आफ्नो नाममा नामसारी दाखिल सारेज गराई लिनु पर्नेछ । सम्वति नामसारी गर्न लाग्ने सम्पूर्ण शुल्क ध्व नामसारी दाखिल सारेज गर्न लाग्ने सम्पूर्ण राजस्व तथा अन्य खर्च र लाग्ने भए लाभकर समेत सकार गरिलिने स्वर्चले ब्यहोर्नु पर्नेछ ।
- तोकिएको समय भित्र बाँकी रकम दाखिला नभए वा गर्न नसकेमा धरोटी रकम स्वतः जफत हुनेछ । बोलपत्र स्वीकृत नभएमा प्रस्तावकहरूलाई बोलपत्र सम्वन्धी निर्णय भए पश्चात मात्र यस बैंकको शाखा कार्यालय वीरगंज, पर्साबाट लुत्तानी गरिनेछ । साथै सो रकममा कुनै ब्याज प्रदान गरिने छैन ।
- धितो सम्वति बिक्री गर्ने वा नगर्ने वा बोलपत्रको अंकमा सम्वति बिक्री गर्ने वा नगर्ने वा छुट्टाछुट्टै बिक्री गर्ने वा नगर्ने सम्वन्धी सम्पूर्ण अधिकार यस बैंकमा निहित रहनेछ । बोलपत्र फारममा उल्लेखित अन्य शर्तहरु लागू हुनेछन् ।
- यस सम्वन्धमा अन्य कोही कुरा बुझ्नु पर्ने भएमा यस बैंकको केन्द्रीय कार्यालय कमलपोखरी, काठमाण्डौ स्थित कर्जा असुली विभाग तथा शाखा कार्यालय वीरगंज, पर्सामा सम्पर्क राखी बुझ्न सकिनेछ ।

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

दलहरूमा

संयमताको खाँचो

भदौ २३ गते जेनजी विद्रोह भयो । उक्त समयमा सरकारको नेतृत्वमा थिए एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली । ओलीलाई साथ दिइरहेको ठूलो दल थियो नेपाली कांग्रेस । प्रमुख प्रतिपक्षी दल थियो माओवादी केन्द्र । विकसित राजनीतिक घटनाक्रमका कारण यी तीनै दलको वरीयता अहिले गुमेको छ । संसद विघटन भएसँगै सत्ताको शक्तिमा रहेका यी दल सडकमा पुगेको छ ।

जेनजी विद्रोहसँगै प्रशासनिक केन्द्रहरू ध्वस्त भएका छन् भने राजनीतिक दलका नेताहरूको घर पनि जलेका छन् । राजनीतिक दलका मुख्यालयहरूमा आगजनी भएका छन् । यही मेसोमा राजनीतिक दलका नेताहरू एकपछि अर्को सार्वजनिक हुन थालेका छन् । संगलबार माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल पेरिसडौँडामा देखिए । त्यसैगरी बिहीबार दाहालले भिडियो सन्देश जारी गरे ।

प्रधानमन्त्रीबाट राजीनामा दिएर सेनाको सुरक्षामा बसेका एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली पनि सार्वजनिक भएका छन् । संविधान दिवसको अवसर पारी ओलीले आफ्ना नेता कार्यकर्तासमक्ष सम्बोधन गर्ने भएका छन् । विद्रोहकै क्रममा प्रदर्शनकारीले शीर्ष तीन नेताको खोजी गरेका थिए । जसक्रममा नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा आफ्नै निवासमा कूटिए । परराष्ट्रमन्त्री डा आरजु देउवा पनि कूटिए । जेनजी विद्रोह अहिले साम्य भएको छ । राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल र नेपाली सेनाको अहम भूमिका निभाएसँगै स्थिति साम्य बनेको हो । दलविरुद्ध जेनजीले ओकलेको आक्रोश एक किसिमले मथेर भएको छ । राष्ट्रपति र नेपाली सेनाको सुक्ष्मबुद्भपूर्ण निर्णयले शान्ति छाएको छ ।

प्रधानमन्त्रीबाट जबरजस्ती हटेका ओलीले पक्कै पनि यो विषय बुझेको हुनुपर्छ । त्यसैले आफ्नो कार्यकर्तालाई उक्साउने अभिव्यक्ति भन्दा पनि आफू र आफ्नो दल सुधार्ने खालको काममा लाग्नु नै वेश देखिन्छ । किनभने मिसन ०८४ मा रहेका दलको लागि चुनाव धेरै पर छैन । फागुन २१ गते चुनाव तोकिएको छ । यो चुनावमा दलसँग असन्तुष्ट मतलाई कसरी रिक्काउने र समृद्ध नेपालको अभियानलाई कसरी सफल पार्ने भन्ने विषयमा ओलीले सोच्नु आवश्यक छ ।

अहिले नेपाली कांग्रेसका सभापति देउवा र उनकी पत्नी उपचाररत छन् । कांग्रेस पनि आफ्नो सेनापतिलाई घाइते बनाएकोमा मुमुरिएको होला । यो सबै नेताकार्यकर्ताकै कारण भएको हो । अब सबै दलले आफूलाई सुधारको बाटोमा लैजानु आवश्यक छ । जेनजीको आक्रोशलाई थप उमाल्नेभन्दा पनि चिच्याउने र चुनावी वातावरण बनाउनु दलको कर्तव्य हो । जसै नागरिक अगुवाहरूसँगको भेटमा राष्ट्रपति पौडेलले सन्देश पठाएका छन् कि निकै अछेरो परिस्थितिको सामना गरेर व्यवस्था जोगाएको छु, अब यो व्यवस्था जोगाउने पालो दलहरूको ।

श्रम सरोकार

साउदी अरेबियामा रहेका

नेपालीहरूले अपनाउनुपर्ने सावधानी

पछिल्ला दिनहरूमा साउदी अरेबियाका केही दूरसञ्चार कम्पनीहरूका प्रतिज्ञापत्रहरूका प्रावधानहरू कार्यान्वयनका नाममा हुने गरेका विभिन्न किसिमका ठगी बढेको पाइएको छ । जसमा धेरै नेपालीहरू आफूले लिँदै नलिएको वित्तीय दायित्वको भ्रमेलेामा परी कानुनी कारबाहीमा पर्दै आएको साउदीस्थित नेपाली दूतावासले जनाएको छ । अनधिकृत व्यक्तिहरूबाट सिमको खरिद गर्दा र आफ्ना व्यक्तिगत विवरणहरू जथाभावी बाँड्दा यस्ता घटनाहरू घटेका हुनसक्ने भन्दै दूतावासले निम्न सावधानी अपनाउन अपिल गरेको छ ।

अज्ञात फोन कल वा मेसेजबाट सचेत रहने

कुनै प्रकारको प्रलोभन देखाइ, चिठ्ठा परेको भनी वा बैंक तथा सरकारी कार्यालयको कर्मचारी हो भनी कसैले तपाईंको ओटिपीलगायतका व्यक्तिगत विवरण मागेमा नदिने ।

मोबाइल सेवा खरिद गर्दा सावधानी अपनाउने

खुला पसलहरू वा अनधिकृत डिलरहरूबाट सिमकार्ड नकिन्ने । मोवाइल सिम कार्ड, इन्टरनेट सेवा, वा क्रिस्ताबन्दी योजनाहरू खरिद गर्दा सम्झौताका सर्तहरू ध्यानपूर्वक अध्ययन गर्ने । सेवा प्रदायक वा एजेन्टरहरूसँग माथि उल्लिखित विषयमा सम्झौता गर्दा आफ्नो जानकारीको दुरुपयोग नहुने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

आफ्नो व्यक्तिगत जानकारी र कागजातहरू सुरक्षित राख्ने

आफ्नो इकामा, राहदानी, बैंक विवरण वा अन्य व्यक्तिगत कागजातहरू अनावश्यकरूपमा कसैलाई नदिने । यदि कोही कसैले तपाईंको इकामा मागेमा मागिएको विवरणहरू किन आवश्यक छ, भनी पहिले राम्रोसँग बुझ्नुहोस् । तपाईंको कम्पनी वा अन्य कुनै निकाय वा व्यक्तिले कुनै कागजमा तपाईंलाई हस्ताक्षर गर्न भनेमा त्यसमा लेखिएको व्यहोरा बुझेर उचित लागेमा मात्र हस्ताक्षर गर्नुहोस् ।

अब्धेर खाताको जानकारी सुरक्षित राख्ने

आफ्नो अब्धेर खाताको विवरण, पासवर्ड, वा ओटिपी कसैलाई पनि नदिने । अपरिचित व्यक्तिलाई तपाईंको अब्धेर खाता खोल्न, अपडेट गर्न, वा परिवर्तन गर्न सहयोग नमाग्नहोस् । कसैले सहयोग गर्छु भने पनि त्यस्तो व्यक्तिको सहयोग नलिने । आफ्नो मोबाइल फोन कसैलाई पनि नदिने । प्रायोजक (स्पोनसर), एचआर कर्मचारी, वा अन्य जो सुकै भए पनि आफ्नो फोनको प्रयोग गर्न अरुलाई नदिने । उनीहरूले तपाईंको जानकारी दुरुपयोग गर्न वा ठगीका लागि प्रयोग गर्न सक्छन् ।

संघीयताको कसीमा

संविधानका एक दशक

■ रेवती सापकोटा

६

संविधानले नागरिकलाई शक्तिशाली बनाएको छ भने जनता नै संविधानलाई शक्तिशाली दस्तावेज बनाउने आधारस्तम्भ हुन् । जब नागरिक र संविधानबीचको सम्बन्ध असन्तुलित हुन्छ, तब राजनीतिक सन्तुलन बिग्रन्छ । राजनीतिक सन्तुलन बिग्रँदा राज्यका संरचना निष्प्रभावी हुन्छन् । २०७४ सालमा भएको निर्वाचनपछिका पहिलो तीन वर्ष तीनै तहका सरकार सक्रिय र प्रभावकारी देखिएका थिए । तर पछिल्ला वर्षमा बिग्रिएको राजनीतिक सन्तुलन सुन्न नसक्दा युवा पुस्ता आन्दोलनमा होमिनुपर्ने परिस्थिति सिर्जना भएको हो । संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका संरचनाले प्रभावकारी काम गर्न असमर्थ भएकै कारण आमनागरिक र युवा पुस्तामा निराशा र आक्रोश बढाउँदै लगेको थियो ।

जे पालमा संविधानसभाबाट संविधान जारी भएको एक दशक पूरा भएको छ । पहिलो संविधानसभाले संविधान जारी गर्न नसकेपछि गठन भएको दोस्रो संविधानसभाबाट जारी संविधान आज असोज ३ गते एक दशक पूरा भएको हो । संविधान गतिशील दस्तावेज हो । नेपालको सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधीनता र जनतामा निहीत सार्वभौमसत्तावाहेक संविधानका अन्य विषयमा संशोधन हुन सक्ने संवैधानिक व्यवस्था छ । तेश्रोपटक संविधान संशोधन गर्ने लक्ष्य राखेर प्रतिनिधिसभामा पहिलो र दोस्रो ठूलो दल नेपाली कांग्रेस र एमालेको गठबन्धनको सरकार बनेको १४ महिनासम्म संविधान संशोधन हुन सकेन । यो संविधान जारी भएको छ, महिना नपुग्दै २०७२ फागुन १६ गते र २०७७ असार ४ गते गरी दुईपटक संशोधन भएको थियो ।

राजनीतिक दलको अस्तित्वमाथि नै प्रश्न उठाउँदै युवा पुस्ताले गरेको आन्दोलनले उथलपुथल त्याएको छ । सत्ता सञ्चालनका क्रममा राजनीतिक र प्रशासनिक निकायले थुपारेको विकृति र विसंगतिलाई युवा पुस्ताको ३६ घण्टाको क्रान्तिले उजागर गरिरिएको छ । मुलुकका होनाहार ७४ जनाको बलिदानपछि प्रतिनिधिसभा विघटन भएको छ भने राष्ट्रिय सभा जीवितै छ । प्रदेशको व्यवस्थापिका र कार्यपालिका अनि स्थानीय व्यवस्थापिका र कार्यपालिका जीवितै छन् । आवश्यकताको सिद्धान्तका आधारमा संविधानका कुनै पनि धाराले नचिनेको तर युवा पुस्ताको ३६ घण्टाको क्रान्तिले चिनेको नागरिक सरकार गठन भएको छ । मुलुक कसरी यो अवस्थामा पुग्यो भन्ने विश्लेषण राजनीतिक दल र नागरिकले गर्नुपर्ने अवस्था आएको छ ।

राजनीतिक आन्दोलनका क्रममा मुखरित भएका विषयलाई सम्बोधन गर्ने गरी संविधान र कानुनमा समेटिएका विषय व्यावहारिकरूपमा कार्यान्वयन नभएका कारण संविधानमाथि प्रश्न आएको हो । नेपालभित्रकै कतिपय पालिका र प्रदेशका संरचनाले गरेका असल अभ्यासलाई ग्रहण गरी राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रम बनाउन सकिन्छ । नागरिकले अनुभूत गर्ने विषयमा आमूल परिवर्तन नगरेसम्म जितिसुकै ठूला राजनीतिक परिवर्तन भए पनि ती परिवर्तन दिगो हुन नसक्ने तथ्य विगतका घटनाक्रमले पुष्टि गरिसकेको छ ।

ससारभर जेन-जी जेड र जेन-जी अल्फा पुस्ताको संख्या करिब पाँच अर्ब छ, नेपालमा पनि जेन-जी जेड र जेन-जी अल्फा पुस्ताको संख्या ठूलो छ, तर उनीहरूलाई शासन गर्ने ६० वर्षभन्दा माथिको उमेर समूहका छन् । युवा पुस्ताको चाहना र भावनालाई नबुझ्ने नेतृत्व प्रशासन र राजनीतिमा प्रशस्त छन् । स-साना विषयलाई सम्बोधन नगरी ठूला विषय उठाएरमात्रै राजनीतिक क्रान्तिलाई दिगो बनाउन सकिँदैन भन्ने तथ्य पटक-पटक पुष्टि भइसकेको छ । त्यसैले संविधान, संविधानअन्तर्गत बनेका कानुन, ती कानुनले जन्माएका संरचना र ती संरचनाबाट कार्यान्वयन भएका नीतिगत तथा व्यावहारिक परिणामहरूको समग्र समीक्षा गर्ने उपयुक्त समय पनि हो अहिले ।

यस संविधानका ३५ भाग, ३०८ धारा र ९ अनुसूची छन् । संविधानमा ३१ वटा मौलिक हक, चारवटा निर्देशक सिद्धान्त, १३ वटा राज्यका नीति छन् । संविधानमा छ वटा नागरिकका स्वतन्त्रता छन् भने चार वटा नागरिकका कर्तव्य छन् । संविधानले प्रत्यायोजन गरेका एकल र सभाका अधिकारलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा लैजानका लागि संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ छ । यस कानुनी व्यवस्थाले तीनै तहका सरकारका काम कारवाहीलाई व्यवस्थित गर्ने र कार्य जिम्मेवारी तोकेको छ । संविधान र कानुन आफैँमा निर्जिव वस्तु हुन् । संविधान र कानुनलाई जीवित बनाएर परिचालन गर्ने व्यक्तिले हो । जिम्मेवारीमा रहेका व्यक्तिले संविधान र कानुनलाई कसरी परिचालन गरे, त्यसको परिणाम कस्तो आयो, आगामी दिनमा पनि कसले परिचालन गर्छ र त्यसको परिणाम कस्तो आउँछ भन्ने तथ्य जिम्मेवारीमा

कस्ता व्यक्तिलाई राखिन्छ भन्ने तथ्यले धेरै विषयलाई स्पष्ट पार्छ ।

संविधानले परिकल्पना गरेको समाजवादउन्मुख संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको आधारभूत मूल्यांकन तीन तहका सरकारबाट सम्पादन भएका कार्यमा आधारित भएर गर्नुपर्ने हुन्छ । जनताद्वारा निर्वाचित व्यवस्थापिकाले निर्माण गरेका कानुनलाई कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी कार्यपालिकामा हुन्छ । संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा निर्वाचित प्रतिनिधि, तिनले गठन गरेका कार्यपालिका तथा कार्यपालिकाअन्तर्गतका संरचनाले गरेका कार्य नै संविधानको सफलताको आधार मापन गर्न सकिन्छ । संविधानले परिकल्पना गरेका कानुनी संरचना र तिनलाई सञ्चालन गर्ने राजनीतिक तथा प्रशासनिक नेतृत्वको कार्यशैलीका आधारमा नागरिकले पाएका सेवा तथा नागरिकबाट आएका सकारात्मक र नकारात्मक प्रतिक्रियामाफत संविधानको समीक्षा हुनुपर्छ । संविधानसभाभन्दा शक्तिशाली सार्वभौम जनता भएकाले उनीहरूका प्रतिक्रियाअनुसार संविधान वा कानुन संशोधन र परिमार्जन आवश्यक हुन्छ ।

संविधानले नागरिकलाई शक्तिशाली बनाएको छ भने जनता नै संविधानलाई शक्तिशाली दस्तावेज बनाउने आधारस्तम्भ हुन् । जब नागरिक र संविधानबीचको सम्बन्ध असन्तुलित हुन्छ, तब राजनीतिक सन्तुलन बिग्रन्छ । राजनीतिक सन्तुलन बिग्रँदा राज्यका संरचना निष्प्रभावी हुन्छन् । २०७४ सालमा भएको निर्वाचनपछिका पहिलो तीन वर्ष तीनै तहका सरकार सक्रिय र प्रभावकारी देखिएका थिए । तर पछिल्ला वर्षमा बिग्रिएको राजनीतिक सन्तुलन सुध्न नसक्दा युवा पुस्ता आन्दोलनमा होमिनुपर्ने परिस्थिति सिर्जना भएको हो । संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका संरचनाले प्रभावकारी काम गर्न असमर्थ भएकै कारण आमनागरिक र युवा पुस्तामा निराशा र आक्रोश बढाउँदै लगेको थियो ।

नेपालको संविधानको धारा ५६ (१) ले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने व्यवस्था गरेको छ । संविधानको धारा ५७ मा राज्य शक्तिको बाँडफाँटको व्यवस्था गरी संविधानका अनुसूची ५ देखि ९ सम्ममा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका एकल र सभाका अधिकारका सूची उल्लेख गरिएको छ । नेपालको संविधानका अनुसूचीमा उल्लिखित तीनै तहका एकल अधिकार ७८ वटा र सभाका अधिकार ४० वटा गरी ११८ वटा अधिकार सूचीको व्यवस्था छ । अवशिष्ट अधिकार संघमा छ ।

नेपाल सरकारले २०७३ माघ १८ गते स्वीकृत गरेको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनमा ११८ वटा अधिकारलाई एक हजार ७९५ कार्य जिम्मेवारीमा विस्तृतीकरण गरिएको थियो । तर, ती अधिकार कार्यान्वयनमा जाँदा विविध समस्या देखापरेका छन्, कहिले संघीय कानुनको अभावमा प्रदेश र स्थानीय तहले कानुन बनाउन नसकेको, कहिले सभाका अधिकारमा बनेका प्रदेश र स्थानीय कानुनी प्रावधान संघीय कानुनसँग बाफिएको, कतिपय अवस्थामा संघको जिम्मेवारी प्रदेश वा स्थानीय तहमा पुगेको, अनि कतिपय प्रदेश र स्थानीय तहमा रहनुपर्ने अधिकार संघमै केन्द्रित भएको अवस्था छ । यसले व्यवहारमा सेवाग्राहीलाई एउटै कामका लागि दुई वा बढी तहमा धाउनुपर्ने अवस्था सिर्जना गरेको छ ।

संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा बनेका कानुन, ती कानुनले परिकल्पना गरेका संरचना र तिनले प्रवाह गरेका सेवाको अध्ययन अनुसन्धान गरेर प्रतिवेदन तयार पार्नुपर्ने देखिन्छ । त्यस्तो प्रतिवेदनका आधारमा सम्बन्धित तहले कानुन संशोधन वा संविधान परिमार्जनका लागि पहल गर्नु उपयुक्त हुन्छ । संविधानलाई प्रभावकारी बनाउन तलबाट-जनताबाट-शक्ति प्रवाह हुनु अनिवार्य हुन्छ । माथिबाट थोपारिएको भन्दा जनताबाट ग्रहण गरिएको कानुन र नीति नै प्रभावकारी हुन्छ तर, बन्नुपर्ने कानुन नबनेका, नबन्नुपर्ने कानुन बनेका, बनेका कानुन कार्यान्वयनमा नगएका, प्रदेश कानुन संघीय कानुनी अवरोधमा परेका, स्थानीय कानुन, प्रदेश कानुनी

छेकवारमा फसेका उदाहरण प्रशस्तै छन् । यसकारण समग्र अध्ययन अनुसन्धान आवश्यक छ, जसका आधारमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले कार्ययोजना बनाउन सक्ने छन् ।

कानुन निर्माण प्रक्रियामा जनप्रतिनिधिको सचेतता र सक्रियता महत्त्वपूर्ण हुन्छ । तर व्यावहारिक रूपमा उनीहरूमा आवश्यक तयारी, छलफल र गहन अध्ययनमा कमी देखिन्छ । यसले गर्दा कर्मचारी प्रशासन नै निर्णय प्रक्रियामा हावी हुने गरेको छ । भविष्यमा यस्तो नहोस् भन्न जनप्रतिनिधिले अझ सक्रिय र चनाखो भई सरोकारवालासँग निरन्तर छलफल र अन्तरक्रिया बढाउनु जरुरी छ ।

संविधानमा सभाका अधिकार सूचीमा रहेका विषयमा प्रदेश वा स्थानीय व्यवस्थापिकाले कानुन बनाइसकेको अवस्थामा संघीय कानुन निर्माण गर्दा तीनको अभ्यासलाई सम्बोधन गर्ने गरी कानुनी व्यवस्था मिलाउनुपर्ने हुन्छ । नेपाल कानुन व्याख्यासम्बन्धी ऐन, २०१० ले यस विषयलाई स्पष्ट पारेको छ । त्यस्तै, संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ ले संघीय कानुन नबनेको अवस्थामा प्रदेश वा स्थानीय तहले कानुन बनाउन सक्ने व्यवस्था गरेको छ । संघले लामो समयसम्म कानुन नबनाउँदा प्रदेश र स्थानीय तह आफैँले कानुन बनाएर कार्यान्वयन गरिरहेका छन् । त्यसैले संघीय कानुन निर्माण गर्नुअघि प्रदेश र स्थानीय तहसँग अनिवार्य परामर्श गर्नुपर्छ तर त्यस्तो भइरहेको छैन । प्रदेश र स्थानीय तह नै नभएकै गरी संघले कानुन बनाउने गरेको छ ।

प्रदेश र स्थानीय तहले बनाएका र कार्यान्वयन गरिरहेका सफल कानुनी अभ्यासलाई संघीय कानुनी संरचनामा समेट्नु नेपालकै मौलिक अभ्यास हुने छ । अन्य मुलुकका अभ्यासभन्दा आफ्नै देशका असल अभ्यासलाई प्राथमिकता दिनु उपयुक्त हुन्छ । यस सन्दर्भमा राष्ट्रिय सभाले पनि सभाका अधिकार सूचीअन्तर्गत बनेका प्रदेश तथा स्थानीय कानुनको अध्ययन गर्न र गर्न लगाउन सक्छ । प्रदेशसभा सदस्य र स्थानीय जनप्रतिनिधिबाट निर्वाचित राष्ट्रिय सभा सदस्यको जिम्मेवारी यसमा महत्त्वपूर्ण हुन्छ । संविधानले तीनै तहका सरकारलाई समन्वय, सहकार्य र सहकारितामा आधारित भई सञ्चालन गर्ने प्रावधान गरेको छ । तर व्यवहारमा प्रभावकारी समन्वयको कमी देखिएको छ । समन्वयले मात्र तीनै तहबीच कानुन निर्माण र कार्यान्वयनमा सहजता ल्याउँछ । त्यसैले राजनीतिक नेतृत्व र कर्मचारी तहमा सहकार्य गर्ने सीप र प्रवृत्ति विकास गर्न जरुरी छ ।

प्रदेशस्तरमा देखिएका समस्या र गुनासो समाधान गर्न मुख्यमन्त्री नेतृत्वको परिषद् तथा दुई वा बढी प्रदेशबीच देखिएका विवाद समाधान गर्न प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा रहने अन्तरप्रदेश समन्वय परिषद् गठन गर्ने संवैधानिक व्यवस्था छ तर यी परिषद्हरूलाई अझ सक्रिय र प्राविधिकरूपमा सक्षम बनाउनुपर्ने देखिन्छ । तत्कालीन प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल नेतृत्वको सरकारले कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन परिमार्जन गर्न प्रत्येक प्रदेशबाट सुभाब संकलन गर्ने निर्णय गरेको थियो । उक्त सुभाब प्रतिवेदन प्रधानमन्त्री कार्यालय र मुख्यमन्त्री कार्यालयमा थर्निएका छन् तर त्यो प्रतिवेदन आजसम्म सार्वजनिक भएको छैन । त्यसलाई पुनः सक्रिय बनाई अन्तरप्रदेश समन्वय परिषद्मार्फत छलफल गराएर प्रदेश र स्थानीय तहबाट आएका सुभाबलाई सम्बोधन गर्ने प्रणाली लागू गर्नु आवश्यक छ ।

संविधान र कानुनलाई परिपक्व बनाउनु, व्यावहारिक समस्या र कठिनाइलाई सम्बोधन हुनगरी संशोधन र परिमार्जन सहजीकरण गर्न गराउन सकिन्छ । नयाँ सरकारले पनि संविधान र कानुनमा संशोधन, परिमार्जन गर्नुपर्ने विषयका बारेमा नागरिक तहको सुभाब, सेवाग्राही र कर्मचारीले भोगेका समस्या र समाधान गर्न सकिने उपायका आधारमा अध्ययन गर्न गराउन सक्ने छ । उक्त अध्ययन प्रतिवेदनका आधारमा नागरिकका आधारभूत समस्या सम्बोधन हुनेगरी संविधान संशोधनका लागि गतिलो दस्तावेज बन्न सक्छ । *रासस*

पाठक मञ्च

दलहरू सच्चिनुको विकल्प छैन

जे न-जी आन्दोलनले नेपाली राजनीतिमा उथलपुथल ल्याइदिएको छ । भदौ २३ र २४ गते भएको जेन-जी समूहको प्रदर्शनले सत्ता नै उल्ट्याइदिएको हो । यो आन्दोलनको क्रममा ७४ जनाले ज्यान गुमाए । सयौं घाइते छन् । सार्वजनिक र निजी संरचनाहरू ध्वस्त भए । आन्दोलनको नराम्रो र दुखदायी पक्ष रहे यी । यसो हुनुमा आन्दोलनकारीभन्दा राज्य अर्थात् पूर्ववर्ती ओली सरकार नै बढी जिम्मेवार देखिन्छ । यसको अर्थ तोडफोड, आगजनी र लुटपाटमा संलग्नलाई निर्दोष करार गर्नुपर्छ भन्ने भने होइन ।

आन्दोलनको उक्त खराब पाटोलाई बिसँदा यसले एउटा नयाँ अवसरको ढोका खोलाईएको छ । राज्यसत्तामा रहेको शीर्ष नेताहरूको सिण्डिकेट तोडिएको छ । सोच्दै नसोचेको परिणाम जेन-जी आन्दोलनले दिएको छ । राज्यसत्तामा पालैपाले राज जमाएका शीर्ष नेताहरूलाई सत्ताच्युत गरेर युवा पुस्ताले उल्लेखनीय उदाहरण प्रस्तुत गरेका छन् ।

किनकि, जनताले जिताएर पठाएका यी

नेताहरू सधैँ सत्तामा बसेर आफ्नो स्वार्थपूर्तिका लागिमात्र क्रियाशील रहे । जनताको चाहना र मुलुकको आवश्यकता प्राथमिकतामा परेन । जसकारण जनता मुलुकको राजनीतिबाट, विशेषगरी अहिलेका नेताहरूबाट वाक्कदिक भइसकेका थिए । कुनै न कुनै दिन जनआक्रोश विष्फोट हुनु थियो, त्यो केही ढिला हुन सक्थ्यो । तर, जेन-जी आन्दोलनले मात्र दुई दिनमा नसोचेको परिवर्तन गरे ।

जेन-जीको मुख्य माग र सरोकारको विषय हो- भ्रष्टाचार निवारण र सुशासन । यससँगै सामाजिक सञ्जालमाथिको प्रतिबन्ध खोल्नुपर्ने माग लिएर आन्दोलन भएको थियो । यी माग स्वाभाविक छन् । मुलुक र जनताको हितमा छ ।

त्यसैले यी माग सम्बोधन आजको आवश्यकता बनेको छ । आन्दोलनप्रश्चात् बनेको चुनावी सरकारको प्राथमिकता पनि यसैमा हुनु जरुरी छ ।

त्यसो त चुनावी सरकारको मुख्य दायित्व प्रतिनिधिसभा निर्वाचन सम्पन्न गराउनु हो । तर चुनावसँगै जेन-जी आन्दोलनको म्याण्डेटलाई

सम्बोधन गर्न ठोस काम गर्नुपर्ने छ । आन्दोलनका क्रममा ध्वस्त भएका संरचनाको पुनर्निर्माण, मर्मतमा सरकारले तदारुकताका साथ काम गर्नुपर्छ । चुनावी सरकारले धेरै काम गर्ने अपेक्षा गर्नु पनि ठीक हुँदैन । तर मुलुकलाई संक्रमणकालीन अवस्थाबाट पार लगाउँदै खरानीबाट उठाउन पनि काम गर्न जरुरी छ । अब रह्यो राजनीतिक दलहरूको सवाल । दलहरू असफल भएको प्रमाणित भइसकेको छ । जनताको नजरमा दल अक्षम भइसकेको छ । त्यस हिसाबले अब फेरि जनविश्वास जित्न कठिन छ, दलहरूलाई । सबैभन्दा पहिले त जनविश्वास जित्न आफ्नो कमजोरी स्वीकार गर्दै सच्चिने बाटोमा दलहरू अग्रसर हुनुपर्छ । वर्तमान नेतृत्व 'फेल' भइसकेकोले अब नेतृत्व हस्तान्तरणमाफत दलहरूले रूपान्तरणको सुरुआत गर्नुपर्छ । यसो गर्न नसकिए दलहरू त उठ्न सक्दैनन् नै, मुलुकले पनि फेरि अर्को संक्रमणको अवस्थाबाट गुञ्जिनुपर्ने छ । यस्तो अवस्था

सिर्जना हुन नदिन दलहरू जिम्मेवार बन्नु ।

- अशोक लाला

नुवाकोट (हाल बालाजु, काठमाडौँ)

जानकारी

अब यस दैनिकले हरेक दिन पत्र-मञ्जुषा स्तम्भ सुरु गरेकाले पाठक वर्गहरूले आफूले चाहेको विषय वस्तु, सरकारी निकायको काम कारबाही वा पत्रिकामा सम्प्रेषण भएको समाचारका बारेमा पत्र लेख्नु भएमा त्यसलाई जस्ताको त्यस्तै प्रकाशन हुने जानकारी गराइन्छ । -संपादक prabhabdailynews@gmail.com facebook.com/prabhab online

इजरायली निकासी आदेशपछि गाजा सहरबाट विस्थापित विस्थापित प्यालेस्टिनीहरू मध्य गाजा पट्टीको नुसेरात शरणार्थी शिविर क्षेत्रको सडकहुदै आफ्ना सामानहरू लिएर दक्षिणतिर सदै ।

तस्विर: एएफपी

अस्ट्रेलियाको नयाँ लक्ष्यः सन् २०३५ सम्ममा ६२ देखि ७० प्रतिशत उत्सर्जन कटौती

मेलबर्न- अस्ट्रेलियाले सन् २०३५ सम्ममा आफ्नो हरितगृह ग्यास उत्सर्जनलाई सन् २००५ को स्तरभन्दा ६२ प्रतिशतदेखि ७० प्रतिशतसम्म कम गर्ने महत्वाकांक्षी लक्ष्य सार्वजनिक गरेको छ । यो लक्ष्य सन् २०३० सम्ममा ४३ प्रतिशत कटौती गर्ने र २०५० सम्ममा शुद्ध-शून्य उत्सर्जन हासिल गर्ने प्रतिवद्धतासँग जोडिएको छ ।

प्रधानमन्त्री एन्थोनी अल्बानिजले आफ्नो सरकारको नयाँ योजना आगामी संयुक्त राष्ट्रसंघीय महासभामा प्रस्तुत गर्ने बताए । उनले यसलाई 'विज्ञानद्वारा समर्थित, व्यावहारिक योजनामा आधारित र प्रमाणित प्रविधिमा निर्मित जिम्मेवार लक्ष्य' भएको बताए । उनकाअनुसार यो कदम वातावरण, अर्थतन्त्र, रोजगारी र भावी पुस्ताको हितमा हुने छ ।

अल्बानिजले लक्ष्य युरोपेली संघ (इयू) सँग अनुरूप रहेको उल्लेख गरे । इयूले सन् १९९० को स्तरभन्दा ६३ प्रतिशतदेखि ७० प्रतिशतसम्म कटौती लक्ष्य विचार गरिरहेको छ । जलवायु परिवर्तन प्राधिकरणका अध्यक्ष म्याट किनले अस्ट्रेलियाको लक्ष्य 'धेरै उन्नत अर्थतन्त्रहरूभन्दा उच्च महत्वाकांक्षा' भएको बताए ।

तर यसबारे मिश्रित प्रतिक्रिया आएको छ । वातावरणीय समूहहरूले ७० प्रतिशतभन्दा माथिको कटौतीको माग गरेका छन् । यद्यपि, व्यापारिक निकायहरूले त्यसले अबै ठुला उल्टा अनुसर निर्यात जोखिममा पार्ने चेतावनी दिएका छन् ।

अस्ट्रेलियन चेम्बर अफ कमर्स एण्ड इण्डस्ट्रिजका प्रमुख एण्ड्रयु म्याककेल्लरले यसलाई 'महत्वाकांक्षी' भने पनि ऊर्जा लागत, सुरक्षा र किफायतीपन प्रमुख चुनौती हुने बताए । कञ्जर्भेन्टिम विपक्षी लिबरल पार्टीले भने सरकार सन् २०३० को लक्ष्य नै पुरा गर्न असफल हुने भन्दै सन् २०३५ को लक्ष्यलाई 'काल्पनिक' भनेको छ । विपक्षी नेता सुसान लेले अस्ट्रेलियालीहरू प्रधानमन्त्रीप्रति निराश भएको दावी गरे ।

गिन्स नेत्री सिनेटर लारिसा वाटर्सले वास्तविक कटौती ६२ प्रतिशतमात्र हुने भन्दै यसलाई 'भयावहरूपमा कम' भने । उनले सरकार कोइला र तरलीकृत ग्यास निर्यातबारे मौन रहेको आरोप लगाए । कोइला र तरलीकृत ग्यास विश्वकै ठूलो जीवाश्म इन्धन आपूर्तिमध्ये एक हो । सरकारले भने अस्ट्रेलिया सन् २०३० को लक्ष्य हासिल गर्ने बाटोमै रहेको र सन् २०३५ को लक्ष्य व्यावहारिकरूपमा सम्भव हुने दावी गरेको छ । *रासस/एपी*

शेख हसिना परिवारको एनआइडी 'ब्लक' आगामी चुनावमा मतदान गर्न नपाउने

ढाका- बंगलादेश निर्वाचन आयोगले पूर्वप्रधानमन्त्री शेख हसिना र उनका परिवारका सदस्यहरूलाई आगामी वर्ष फेब्रुअरीमा हुने राष्ट्रिय चुनावमा मतदान गर्न नपाउने घोषणा गरेको छ ।

'आगामी संसदीय चुनावले देशभित्र र विदेशमा दुवै मतदानको सुविधा दिने छ । विदेशमा रहेका बंगलादेशीहरूले अनलाइन दर्ता गर्नुपर्ने छ, जसका लागि हाल नयाँ प्रणाली विकास भइरहेको छ,' निर्वाचन आयोग (इसी) का वरिष्ठ सचिव अख्तर अहमदले बुधवार भने । उनका अनुसार प्रवासीहरूले पासपोर्ट नभई, आफ्नो एनआइडी प्रयोग गरेरमात्र अनलाइन दर्ता गर्न सक्ने छन् । जसको एनआइडी ब्लक गरिएको छ, उनीहरूले अनलाइन दर्ता गर्न पाउने छैनन् र दर्ता गर्न सक्नेहरूलाई मात्र मतदान गर्ने अधिकार हुने छ ।

दैनिक युगान्तोरका अनुसार निर्वाचन आयोगले गत फेब्रुअरी १६ मा शेख हसिनासहित उनका १० जना परिवारका सदस्यको एनआइडी अवरुद्ध गरेको थियो । ब्लकमा परेकामध्ये उनका छोरा सजीब वाजेद जोय, छोरी साइमा वाजेद

पुतुल, बहिनी शेख रेहाना, भतिजीहरू टयुलिप रेजवाना सिद्दीकी र अजमिना सिद्दीकी, साथै भतिजा रादवान मुजीब सिद्दीकी पनि छन् । शेख हसिना विदेशबाट मतदान गर्न पाउने हो कि भन्ने प्रश्नमा सचिव अहमदले भने, 'उनको

एनआइडी अवरुद्ध छ । त्यसैले उनले मतदान गर्न सक्नुहुने छैन ।'

पूर्वप्रधानमन्त्री हसिना गत वर्ष अगस्ट ५ मा विद्यार्थी नेतृत्वको विद्रोहपछि देश छोडेर भारतमा शरण लिन पुगेकी थिइन् । त्यसपछि नोबेल पुरस्कार विजेता मुहम्मद युनुसको नेतृत्वमा अन्तरिम सरकार बनेको हो । युनुसले फेब्रुअरीमा राष्ट्रिय चुनाव हुने घोषणा गरिसकेका छन् । गत अगस्टमा प्रमुख सल्लाहकारको कार्यालयले निर्वाचन आयोगलाई सन् २०२६ फेब्रुअरीमा रमजान सुरु हुनुअघि चुनाव सम्पन्न गर्न सबै कार्यक्रम विकास गरेको छ । दुई मुलुकबीच पटक-पटक युद्ध भइसकेको छ । यसै वर्ष अप्रिलमा काश्मीरमा आक्रमणपछि भारत-

इजरायल-कतार युद्धपछि साउदी-पाकिस्तानबीच आपसी रक्षा सम्झौता

इस्लामाबाद- साउदी अरब र आणविक शक्ति सम्पन्न पाकिस्तानले आपसी रक्षा सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन् । सम्झौताअनुसार कुनै पनि देशमाथि भएको आक्रमणलाई दुवैमाथि भएको आक्रमण मानिने छ । यो कदम इजरायलले कतारमाथि गरेको आक्रमणपछि आएको हो ।

साउदी-पाकिस्तानबीच आर्थिक, धार्मिक र सुरक्षा सम्बन्ध लामो समयदेखि घनिष्ठ रहेको छ । पाकिस्तानको आणविक कार्यक्रमलाई रियादले आर्थिक सहयोग गरेको उल्लेख हुँदै आएको छ । विशेषतः इरानको आणविक महत्वाकांक्षाप्रति चासो बढ्दै गर्दा विश्लेषकहरूले वपौदेखि साउदीलाई पाकिस्तानको 'आणविक छत्रछायाँ' भित्र राख्ने सम्भावनाबारे चर्चा गर्दै आएका छन् ।

सम्झौताका सन्देश स्पष्टरूपमा इजरायलतर्फ लक्षित देखिन्छ । इजरायललाई लामो समयदेखि मध्यपूर्वको एकमात्र आणविक शक्ति भएको शंका गरिन्छ । सन् २०२३ को अक्टोबर ७ मा हमास आक्रमणपछि इजरायलले इरान, लेबनान, प्यालेस्टिनी क्षेत्र, कतार, सिरिया र यमनतर्फ सैन्य कारवाही विस्तार गरेको थियो ।

सम्झौताबारे इजरायल र अमेरिका दुवैले तुरुन्तै प्रतिक्रिया दिएका छैनन् । यो खाडी अरब मुलुकले कतार आक्रमणपछि लिएको पहिलो कडा सुरक्षा कदम हो । बुधवार रियादमा युवराज मोहम्मद बिन सलमान र पाकिस्तानी प्रधानमन्त्री शाहबाज सरिफले हस्ताक्षर गरेका थिए ।

साउदी प्रेस एजेन्सी र पाकिस्तानको विदेश मन्त्रालयद्वारा जारी विज्ञप्तिमा बम वा आणविक हतियार प्रत्यक्ष उल्लेख नभए पनि भनिएको छ, 'कुनै पनि देशमाथि आक्रमण भएमा त्यसलाई दुवैमाथिको आक्रमण मानिने छ ।' सम्झौताले दुई मुलुकबीच रक्षा सहयोग विस्तार गर्ने र संयुक्त प्रतिक्रियालाई सुदृढ पार्ने दावी गरिएको छ ।

ऐतिहासिक रक्षा सम्बन्ध साउदी र पाकिस्तानबीचको सुरक्षा सम्बन्ध दशकौं पुरानो हो । सन् १९६० को दशकको अन्त्यमा यमन युद्धका कारण पाकिस्तानी सैनिकले साउदी भ्रमण गरेका थिए । सन् १९७९ को इरानी इस्लामिक क्रान्तिपछि ती सम्बन्ध अझ गहिरोएका हुन् । पाकिस्तानले भारतको आणविक क्षमताको प्रतिक्रियाका लागि आफ्नै बम कार्यक्रम विकास गरेको छ । दुई मुलुकबीच पटक-पटक युद्ध भइसकेको छ । यसै वर्ष अप्रिलमा काश्मीरमा आक्रमणपछि भारत-

पाक तनाव युद्धस्तरमा पुगेको थियो । भारतको विदेश मन्त्रालयले पनि सम्झौतामा गहिरो चासो व्यक्त गर्दै यसले क्षेत्रीय र वैश्विक स्थिरतामा असर पार्ने चेतावनी दिएको छ । पाकिस्तानी लेखक एवं पूर्वब्रिगेडियर फिरोज हसन खानले आफ्नो पुस्तक 'इंटीड ग्रास: द मेकिङ अफ द पाकिस्तानी बम' मा साउदीले 'उदार आर्थिक सहयोग' गरेको उल्लेख गरेका छन् । विकिलिक्सद्वारा सार्वजनिक सन् २००७ को अमेरिकी कूटनीतिक केवलमासमेत साउदी अधिकारीहरूले पाकिस्तानसँग हतियार कार्यक्रमबारे सोचिरहेको खुलासा भएको थियो । तर दुवै देशले सम्झौता इस्लामाबादको आणविक शस्त्रागार विस्तारसँग जोडिएको हो कि होइन भन्नेबारे केही बताएका छैनन् ।

साउदीको आणविक आकांक्षा सन् २०२३ मा हमासको आक्रमणअघि इजरायलसँग सम्भावित सम्बन्ध सामान्यीकरण वार्ताका क्रममा साउदीले

अमेरिकी सहयोगमा नागरिक आणविक ऊर्जा कार्यक्रमअघि बढाउने माग गरेको थियो । यसले युरेनियम सम्वर्द्धनको अनुमति दिन सक्छ, जसले भविष्यमा हतियार निर्माणको ढोका खोल्ने चिन्ता उठाइएको छ । युवराज मोहम्मदले इरानसँग आणविक हतियार भए साउदीले पनि त्यसको खोजी गर्ने चेतावनी दिएका थिए ।

साउदी अरबसँग घरेलु ब्यालेस्टिक मिसाइल कार्यक्रम भएको विश्वास गरिन्छ तर आणविक अप्रसार सन्धिको सदस्य भएकाले आफ्नै प्रयत्नले बम विकास गरिरहेको प्रमाण सार्वजनिक भएको छैन । सम्झौताअघि इरानले वरिष्ठ राजनीतिज्ञ अली लारिजानीलाई रियाद पठाएको थियो । सन् २०२३ मा चीनको मध्यस्थतामा दुवै मुलुकबीच सम्बन्ध सुधारिएको पृष्ठभूमिमा यसले नयाँ क्षेत्रीय समीकरणलाई भत्काएको विश्लेषकहरूको भनाइ छ । *रासस/एपी*

शाही स्वागतपछि ट्रम्प-स्टार्मर भेट

लण्डन- शाही स्वागतपछि अब राजनीति केन्द्रमा आएको छ । अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले बिहीवार बेलायती प्रधानमन्त्री किर स्टार्मरसँग भेट गरेका छन् । भेटमा प्राविधिक लगानी, इस्पात शुल्क र जटिल कूटनीतिक मुद्दाहरूको एजेण्डामा छलफल गरेका छन् ।

बुधवार विण्डसर क्यासलमा राजा चार्ल्स तृतीय र रानी क्यामिलाले ट्रम्प दम्पतीलाई सुनौलो गाडी, तोप सलामी र भव्य भोजसहित राजकीय सम्मान

गरेका थिए । बेलायती अधिकारीहरूले यो भ्रमणलाई 'अभूतपूर्व' भन्दै अमेरिकी राष्ट्रपतिको दोस्रो राजकीय भ्रमणका रूपमा विशेष गौरवका साथ मनाए ।

ट्रम्पलाई १६औं शताब्दीको ऐतिहासिक चेक्स म्यानर हाउसमा स्टार्मरले स्वागत गरेका छन् । यहाँ पूर्णऔपचारिक गाई, स्कटिश परम्परागत व्यागपाइपर र चर्चिलसँग सम्बन्धित अभिलेख प्रदर्शन गरिएको छ । भोजमा डोभर सोल, लाइम पाई र प्यारासुट टोलीको प्रस्तुति रहयो ।

स्टार्मरका लागि यो भ्रमण घरेलु राजनीतिक संकटबीच आएको हो । उपप्रधानमन्त्री एञ्जेल रेनरले कर विवादमा राजीनामा दिनुभएको छ भने सरकार सुस्त अर्थतन्त्रका कारण दबावमा छ । विश्लेषकहरूले यो भ्रमण ट्रम्पभन्दा स्टार्मरका लागि कठिन हुने बताएका छन् । एस्पिन्टन प्रकरणसम्बन्धी प्रश्न पनि सम्भावित चुनौती मानिएको छ । केही दिनअघि मात्र राजदूत पिटर म्याण्डल्सनलाई एस्पिन्टनसँगको सम्बन्धका कारण पदबाट हटाइएको थियो । *रासस/एपी*

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा - सोह्रखुटे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५७६०, ९८४१८८७७१९ ९८६६४३०१५५ । स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा.लि.-सिनामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं.०१२२९६६५८२९८४२३५८१५ । लोटस कम्युनिकेशन- गोंगबुचोक, फोन नं. ४३६४७१ । ध्रुवको पसल- डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१ । Reachmond Books Shop (रोहित दाहाल) - फोन नं.४०१६३१८, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट । Yonjan Enterprise - Dhaku Bhishal Nagar, 4438217 । दन्तकाली स्टेशनरी - नयाँबसपार्क फोन नं. ९८१३९६०७४६ । सारीका स्टेशनरी पसल - फोन नं. ९८५११२९६८६ । ज्ञानज्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४२४००६० । विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुन्धारा, फोन नं. ४२१९४१२ । निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी - लगनखेल, ५५३१९५७, ९८४१६२७४८९ । वीडलिंक मिडिया प्रा.लि. - पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४९२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६१४ । हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं.४३८७२४२, ९८४१४४००८३ । मलः स्टेशनरी- गढाघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५७ । B-Tech Nepal- पुतलीसडक चोक, फोन नं.9851079417, 2297501| HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विश्वज्योति हल हसाईडमा), वी.एण्ड वी. कम्युनिकेशन एण्ड साइबर- कलंकी चोक फोनः ०१-४२९६५३०, फ्याक्सः०१-४२७९३२२ । दाजुभाइ स्टेशनरी - पिंगलास्थान, गौशाला, फोनः ०१-४४९४६१५, ९८४९५०८९९९, ए.आर स्टेशनरी च्यासल गेट -९ ललितपुर फोन नं. ९८४१२८६९९९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्युनिकेशन जमल, काठमाडौं सम्पर्कः ०१- ४२२४१८१, ०१- ४०१२५७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गोंगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४२३२, ०१४५०८०८४ ।

अर्थको रङ्गरोगन | जेनजी आन्दोलनका क्रममा क्षति पुगेको सिंहदरबारस्थित अर्थ मन्त्रालयमा रङ्गरोगन हुँदै । तस्बिर: गोपाल दाहाल/रासस

‘अर्थतन्त्रको विकासका लागि राजनीतिक स्थायित्व र लगानीमैत्री वातावरण आवश्यक’

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- नेपाल राष्ट्र बैंकका गभर्नर डा. विश्वनाथ पौडेलले मुलुकको अर्थतन्त्रको विकासका लागि राजनीतिक स्थायित्व, लगानीमैत्री वातावरण, निजी क्षेत्रको मनोबलमा अभिवृद्धि आवश्यक भएको बताएका छन् । उनले व्यवसायी जोगाउनका लागि अर्थतन्त्रको प्रणालीमै सुधार जरुरी रहेको समेत स्पष्ट पारे ।

नेपाल आर्थिक पत्रकार समाज (सेजना)को नयाँ कार्यसमितिलाई स्वागत गर्ने क्रममा उनले कतिपय अवस्थामा कानून स्पष्टता नहुँदा काम गर्न समस्या भएको उल्लेख गर्दै कानूनको भावअनुसारको स्पष्टता हुनु जरुरी

भएको उल्लेख गरे ।

मुलुकमा पछिल्लो समय उत्पन्न परिस्थितिबाट अगाडि बढ्ने क्रममा आइपर्ने समस्या समाधानका लागि पनि कानुनी स्पष्टता जरुरी रहेको उनको भनाइ थियो । ‘कानूनको स्पष्टता सबै क्षेत्रमा आवश्यक पर्छ, विशेष गरी पत्रकारहरूले समाचार लेख्ने क्रममा कानूनको व्याख्या राम्रो नभए भने गलत सन्देश जाने जोखिम हुन्छ, यसमा सबै सचेत हुनुपर्छ’, उनले भने ।

जेनजी प्रदर्शनका क्रममा क्षतिग्रस्त संरचनाको पुनःनिर्माणका लागि स्रोतको अभाव नहुने उनको भनाइ थियो । ‘पुनःनिर्माणका लागि ठूलो स्रोत आवश्यक छ, यद्यपि त्योभन्दा

महत्वपूर्ण विषय सुशासन र प्रशासनिक कार्यक्षमतामा सुधार हो’, उनले भने । प्रदर्शनका क्रममा निजी क्षेत्रमाथि पनि आक्रमण हुनुले व्यवसायीमा चिन्ता थपिए पनि अब निजी क्षेत्रको मनोबल उच्च बनाउँदै अगाडि बढ्नुको विकल्प नभएको उनको भनाइ थियो । प्रदर्शनका क्रममा कैयौं निजी व्यापारिक भवनमा क्षति पुगेको छ, तर अब हाम्रो प्राथमिकता स्वदेशमा लगानीको वातावरण निर्माण गरी विदेशी लगानी आकर्षित गर्नमा हुनुपर्छ, त्यसैले सुरुमा स्वदेशको लगानीलाई यहीँ रोक्ने वातावरण बनाउन सकियो भने अर्थतन्त्रमा गतिशिल हुन लामो समय लाग्दैन’, गभर्नर पौडेलले भने ।

‘चुनावका लागि दातृ निकायको मुख ताक्नुपर्दैन’

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- अर्थमन्त्री रामेश्वरप्रसाद खनालले आगामी फागुन २१ मा हुन लागेको प्रतिनिधिसभा सदस्यको चुनावलाई आवश्यक वजेटका लागि दातृ निकाय वा छिमेकीको मुख ताक्नुपर्ने अवस्था नरहेको बताएका छन् ।

नेपाल आर्थिक पत्रकार समाज (सेजना)को नवनिर्वाचित कार्यसमितिसंगको विहीवार भएको भेटमा उनले चालु आर्थिक वर्षको वजेटमा आयोजना बैंकमा प्रविष्ट नगरेका एक हजार तीन सयभन्दा बढी आयोजना फेला परेको र ती आयोजनाका लागि विनियोजित करिब रु एक खर्ब १० अर्ब भेटएको जानकारी दिए ।

त्यस्तै, चालु वजेटमा राखिएका गोष्ठी, बैठकलगायत विभिन्न शीर्षकको करिब रु १२ अर्ब निकाल्न सकिने उनले बताएका छन् । काम सुरु नभएका आयोजना पहिचान गरेर वजेट निकालिने उनले बताए । ‘विशेषगरी त्यस्ता योजनाको वजेट निकालिँदछ, जुन योजनामा वजेट राखेपछि खर्च हुँदैनथ्यो’, उनले भने ।

अर्थमन्त्री खनालका अनुसार सरकारले निर्वाचनका लागि विनियोजन भएर बाँकी भएको रकम पुनःनिर्माणमा लगाउने तयारी छ । सरकारको प्रमुख लक्ष्य नै निर्वाचन भएको र यसअघि तीन तहको चुनाव गराउन रु २५ अर्ब खर्च भएको हुनाले यसपटक त्योभन्दा कम वजेट खर्च हुनसक्ने उनको आकलन छ । तर, सुरक्षालाई उच्च प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने र कतिपय पालिकाका भवन जलेका कारण वजेट बढ्नुसक्ने खनालको भनाइ छ ।

मन्त्रिपरिषद्‌ले अहिले नै निर्वाचन आयोजनालाई परेको अड्क्यारो फुकाउनका लागि सबै काम गरिरहेको अर्थमन्त्रीले जानकारी दिए । ‘आयोगले आवश्यक तयारी

हुँयाउनेबित्तिकै अर्थ मन्त्रालयले वजेटको व्यवस्था गर्नेगरी तयारी गर्नेछ’, उनले भने ।

मन्त्री खनालले अर्थ मन्त्रालयले तयार गरेको ‘विजनेस रिकभरी प्लान’ मन्त्रिपरिषद् बैठकमा लैजाने तयारी भइरहेको जानकारी दिए । ‘पुनरुत्थान योजना (रिकभरी प्लान) मा सरकारको मात्र नभएर सबैको संलग्नतामा तयार भएको छ’, उनले भने ।

उनका अनुसार यो योजनाअनुसार एउटा कोष स्थापना गरिने र कोषले ज्यान गुमाएका परिवारलाई गर्नुपर्ने थप सहयोग गर्ने, सार्वजनिक संरचनाको पुनःनिर्माणमा खर्च हुने र निजी क्षेत्रको ध्वस्त भएका संरचनामा आवश्यक सहायता दिने काम हुनेछ ।

‘निजी क्षेत्रलाई कोषबाटभन्दा पनि संरचना निर्माण गर्न आवश्यक सामान आयात गर्दा लाग्ने भन्सारमा छुट दिनेलगायत काम गरेर सहायता गरिनेछ’, मन्त्री खनालले भने ।

निजी क्षेत्रसंगको भेटघाटमा मनोबल उच्च पाएको र चाँडै अझ सशक्त भएर अघि बढ्न प्रतिवद्धता गरिरहेको जानकारी अर्थमन्त्री

खनालले गराए । मन्त्री खनालले उद्योगी व्यवसायी र उनीहरूको आफ्नो प्रतिष्ठानमा, व्यवसायमा क्षति पुगेको र त्यसलाई कुनै न कुनै तरिकाबाट सहुलियत दिएर फेरि उठ्ने वातावरण बनाइने प्रतिवद्धता पनि जनाए ।

अर्थमन्त्री खनालले तत्काल सरकारको प्राथमिकता आम नागरिकमा आत्मविश्वास जगाउने र घाइते परिवारलाई उपचार अनि ज्यान गुमाएका परिवारलाई आर्थिक सहायता अथवा क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउने काम भइरहेको उल्लेख गरे । आन्दोलनबाट भएको भौतिक क्षतिको आँकडा संकलन गर्नका लागि सहरी विकास मन्त्रालय, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण जेएनका प्रतिनिधि र अन्य निकायबीच टोली बनाएर काम थालिएको उनले बताए ।

खनालका अनुसार सार्वजनिक निकाय र संरचनाको पुनःनिर्माण गर्न वजेटबाटै रकम निकाल्नुपर्नेछ र पुगेन भने ‘क्राउड फिन्डिङ’मार्फत जम्मा गरेर निर्माण गरिनेछ । त्यसका लागि तयारी पूरा भइसकेको जानकारी मन्त्री खनालले दिए ।

इप्पानद्वारा जलविद्युत कम्पनीका शेयर निष्काशन गर्न माग

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- धितोपत्र बोर्ड नेपाल (सेबन) ले शेयर निष्काशन गर्न ढिलाइ गर्दा ऊर्जा क्षेत्रका लगानीकर्ताले मात्र रु एक खर्ब आठ अर्ब ५० करोड गुमाएको स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकहरूको संस्था, नेपाल (इप्पान) ले दावी गरेको छ । विहीवार इप्पानले सेबनलाई पठाएको पत्रमा शेयर निष्काशन गर्न ढिलाइ हुँदा लगानीकर्ताले सो रकम गुमाएको उल्लेख छ ।

इप्पानका अनुसार विसं २०८० जेठपछि आईपीओ र राइट शेयर निष्काशनमा ढिलाइ गर्दा ९७५ मेगावाट बराबरका आयोजना निर्माण गरिरहेका ४३ वटा आईपीओ र ७ राइट शेयर गरी ५० कम्पनीले निर्माण अघि बढाउन नसक्दा यति धेरै रकम गुमाउनुपरेको हो ।

सेबनलाई पठाएको पत्रमा गरी ५० कम्पनीको समयमै शेयर जारी नहुँदा २३ अर्ब २७ करोड आठ लाख बराबरको निष्काशन हुन नसकेको तथा समयमै जारी नभएको कारण १२ अर्ब ४० करोड ५४ लाखको ब्याज रकम बढेको, २४ अर्ब ३० करोड ६७ लाख लागत बढेको र ७१ अर्ब ७८ करोड

८१ लाख राजस्व आम्दानी गुमाउनु परेको उल्लेख छ ।

सेबनमा अध्यक्ष नियुक्ति नभएको तथा कुनै पनि कानूनमा नभएको शेयर निष्काशनका लागि ९० प्रतिशतभन्दा बढी नेटवर्थ हुनुपर्ने लगायतका कारण देखाउँदै सेबनले शेयर निष्काशनमा ढिलाइ गर्दै आएको इप्पानको भनाइ छ । इप्पानले यस अवधिमा १० कम्पनीलाई मात्र आईपीओका लागि सेबनले अनुमति दिएको छ भने ११ कम्पनीलाई राइट शेयरका लागि अनुमति दिएको जानकारी गराएको छ ।

इप्पान अध्यक्ष गणेश कार्कीले आईपीओको लागि आवेदन दिएर कुरिरहेको र आवेदकबाट हटाइएका

लागि पुनः सहभागी गराई ती कम्पनीको तुरुन्तै आईपीओ जारी गर्न तथा उत्पादनपछिको आईपीओ निष्काशन गर्नुपर्ने बताए । आयोजनाको निर्माणमा धेरै ठूलो रकम लगानी चाहिने तथा धितोपत्र निष्काशनसम्बन्धी नियमावलीले ६० प्रतिशत निर्माण पूरा भएपछि आईपीओको लागि आवेदन दिन सक्ने व्यवस्था गरेको छ ।

जलविद्युत् प्रवर्द्धकले आयोजनाको लागत कम गर्नको लागि वित्तीय व्यवस्थापन गर्दा नै आईपीओबाट आउने रकम घटाएर बैंक ऋण लिने व्यवस्था रहेकोले निर्माणाधीन अवस्थामै आईपीओ जारी गर्ने व्यवस्था गर्न पनि इप्पानको माग छ । उनले भने,

‘ऊर्जा क्षेत्रको लागि निर्माणाधीन अवस्थामै सर्वसाधारणको शेयर जरुरी हुने व्यवस्था गरिएकोमा उच्चस्तरीय आर्थिक सुधार सुभाव आयोगको प्रतिवेदनको आधारमा भन्दा स्पष्ट कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाविनै विद्युत् उत्पादन सुरु नगरेसम्म आईपीओको निवेदन नै नलिने नीति कार्यान्वयन गर्नु गलत र गैरकानुनी भएको छ,।’

एक जिम्मेवारी नागरिक र ऊर्जा उत्पादकको नाताले ऊर्जा क्षेत्रलाई जिम्मेवारी र थप उत्तरदायी बनाउनका लागि मिति २०८० साल भदौ २४ गते मा धितोपत्र बोर्ड र इप्पानबीच संस्थागत सुशासन अभिवृद्धि गर्ने, ऊर्जा क्षेत्रलाई अझ व्यवस्थित र मर्यादित बनाउनुका साथै जनताको गुनासा र सरोकारलाई सम्बोधन गर्ने उद्देश्यले १२ बुँदे समझदारी भएको थियो ।

पत्रमा भनिएको छ, ‘तर वत्ती नबलिञ्जेलसम्म शेयरको लिङ्क पेरियड नखोल्ने, राइट शेयर जारी गर्नका लागि सहयाक कम्पनीले पीपीए र वित्तीय व्यवस्थापन गरिसकेको हुनुपर्ने, आईपीओ जारी गर्नका लागि ६५ प्रतिशत निर्माण पूरा भइसक्नुपर्ने जस्ता संस्थागत सुशासनप्रति इप्पान प्रतिवद्ध रहेको उल्लेख गरिएको छ,।’

नेगेटिभ सर्किट लागेपछि नेप्से बन्द

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- धितोपत्र बजारमा शेयर कारोबार मापक नेप्से परिसूचक छ प्रतिशतले ओरोलो लागेपछि विहीवारका लागि बजार बन्द भएको छ ।

कारोबार सुरु भएलगत्तै बजार ओरोलो लाग्न थालेको थियो । बजार खुलेको दुई मिनेटमै नेप्से परिसूचक चार प्रतिशतले ओरोलो लागेको थियो । बजारमा छोटो

समयमा नकारात्मक सर्किट लागेको थियो । नेपाल स्टक एक्सचेंज लिमिटेडले बजार २० मिनेट बन्द गरेर पुनः खोलेपछि ११: २३ मा पुनः दोस्रो सर्किट लाग्यो ।

त्यसबेला बजार पाँच प्रतिशतले ओरोलो लागेको थियो । दोस्रो सर्किट लागेपछि पुनः ४० मिनेट कारोबार बन्द गरियो । पुनः नेप्सेले १२:०४ मा बजार खुला गर्दा नेप्से परिसूचक छ प्रतिशतले ओरोलो लाग्यो । तेस्रो सर्किट लागेसँगै

आजको कारोबार बन्द भएको हो । नेप्सेको अनुसार नेप्से परिसूचक १६० दशमलव ३३ अङ्कले ओरोलो लागेर दुई हजार पाँच सय ११ दशमलव ९१ मा सीमित भएको छ । सीमित समयमा कूल ७२ करोड ८७ लाख दुई हजार ८३० बराबरको कारोबार भएको छ । भदौ २३ र २४ को विषम परिस्थितिका कारण बन्द भएको बजार विहीवार खुलेको थियो ।

हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्सको दावी भुक्तानी सुरु

काठमाडौँ (प्रस)- हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्सले क्षति पुगेका सम्पत्तिको दावी भुक्तानी दिने प्रक्रिया सुरु गरेको छ ।

जेन-जी आन्दोलनका क्रममा भएका क्षतिको दावी गरेका बीमितिहरूलाई भुक्तानी दिने प्रक्रिया सुरु गरेको हो । विषम परिस्थितिलाई ध्यानमा राख्दै बीमितको सुविधाका लागि शीघ्र भुक्तानी प्रक्रिया थालेको हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्सले जनाएको छ ।

बीमा दावीका लागि आवश्यक कागजात र प्रक्रिया पुर्‍याई आफूलाई पायक पर्ने शाखामा सम्पर्क गर्न हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्सले अनुरोधसमेत गरेको छ । दावी विभागका प्रमुख रोजराज लुईटेलले

बीमासम्बन्धी आवश्यक सेवा र दावी प्रक्रियामा सहजताका लागि ग्राहकको समन्वयमा रहि पूर्ण सहयोग गर्ने प्रतिवद्धतासमेत व्यक्त गरेका छन् । दावी प्रक्रियाको सहजताका लागि केन्द्रीय र प्रादेशिक कार्यालयमा समेत

सम्पर्क गर्न सकिनेछ । आन्दोलनका क्रममा ज्यान गुमाएका सहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै कम्पनीले घाइतेहरूको शीघ्र स्वास्थ्यलाभको कामनासमेत गरेको छ ।